

SARIÇAM ORMANLARI VE ARDAHAN

Bu başlık, izin alınabilseydi, bir panelin de konusu olacaktı. Olmadı.

"Yine mi orman?" diye soracak şimdi birileri, başkaları, satır aralarında karanlık yüzölçümü bir "izm"in izlerini tarayacaklar.

Elbet, yine orman! Çünkü, Sarıçam Ormanları, Ardahan ve çevresindeki yaşamın sigortasıdır, Ardahan'ın geleceğidir. Kars yerleşim merkezinin yıldan yıla çölleşen, diken basan çevresi ile Ardahan, Sarıkamış ve Göle'nin yeşili, çiçeği arasındaki ayrımın gizi, ormanlardadır. İlkokul çocuklarına öğretirler: Orman, yağış çekim alanıdır, orman, toprağı kökleriyle tutup erozyonu önler, orman, havadaki gaz dengesini düzenler...

Dünya, küresel kapitalizmin saldırısıyla kirleniyor. Atmosferi koruyan ozon tabakasındaki delik yıldan yıla büyüyor, soluk aldırmayan sıcaklar biniyor insanların üstüne, her gün ayrı bir yerden bir doğal felaket haberi geliyor. Sel baskınları, orman yangınları, eriyen buzullar, insan oğlunun kendi geleceğini elleriyle yok edişinin öyküsünü yazıyor. Dünyaya çıkın doldurmaya gelmiş birilerinin umurunda bile değil olanlar; "Benden sonrası Tufan!" deyip geçiyorlar.

Biz Ardahan'ı konuşuyoruz. Sarıçam Ormanları, Ardahan'ın sigortasıdır. Ardahan'ın yoksul köylüsü, iki ineğin üç ineğin arkasında karnını doyurabiliyor, güneydoğu köylüleri gibi kamyonlara doluşup binlerce kilometre ötelere fındık toplamaya, pamuk toplamaya gitmiyor, acınası durumlara düşmüyorsa, ormanlarının değerini bilmelidir. Ardahan'ın büyükbaş hayvancılıktan, arıcılıktan, (şimdilik bir düş olan doğa gezginciliğini arada anımsatalım!) öte seçeneği yoktur. Ardahan toprağının yapısı, gece düşen ısı, sulu tarıma, ya da başka tarım ürünlerinin yetiştirilmesine uygun değildir. Ardahan yaylalarında, tohum atılmadık dağ başlarında bin çeşit çiçek açıyor bugün. Köylü Nisan sonunda kıra saldığı hayvanına kar yağana değin ek yem vermiyor. Bu, bulunmaz bir nimettir! Ve tüm doğa yapısının odak noktasında Sarıçam Ormanları duruyor. Ormanları yok ettiğimiz anda, Ardahan yaylaları hızla bozacak, kel topraklara dönüşecektir. Kısacası, sosyetik bir saplantı değildir orman sevgimiz, ormana ilgimiz. Yöre insanının ekmek kaynağı, geçim kavgasıdır yazdığımız, konuştuğumuz. Bunları anlatmayı düşünüyorduk düzenlenecek panelde...

"Ne yani, biz korumuyor muyuz ormanları?" sorusu geliyor kimi yerlerden, alınanlar oluyor. Yanlış düşünüyorlar! Elbet koruyorsunuz da, "Ormanı Bekçi Değil Sevgi Korur" diyor Orman Bakanlığı'nın astığı duyurular. Orman sevgisi, doğa sevgisi, insan sevgisi insan

yaşamının özüdür, geleceğidir. Amacımız, kimseyi zor duruma düşürmek, ya da karalamak değildir. Son yıllarda, özellikle de jandarmanın devreye girmesiyle kolluk güçlerinin orman korumada çok daha başarılı olduklarını görüyor, Ardahan halkı adına minnet duygularımızı sunuyoruz. Ama yetmez! Sonbaharda, çoğu orman ve komşu köylülerinin kışlık yakacakları için her şeyi göze alıp ormana gideceklerini adımız gibi biliyoruz. Görevlilerin tüm iyi niyetine karşın, hemen her gün, Ölçek Kumunbaşı, Gözeler, Batakköprü bölgelerinde gencecik fidanların kesilip götürüldüğünü görebilirsiniz. Bu yalnızca gördüğümüz, bildiğimiz...

Her ağacın başına bir memetçik dikmek yerine, ormanı sevgiyle korumaktır yapılması gereken. Bunu sağlayana kadar da, elbet, caydırıcı önlemler sürmelidir.

İçinde yaşarken değerini bilemediğimiz Ardahan doğası, batıdan doğuya tüm dünyada masallara geçmiş, söylencelerle kuşaktan kuşağa aktarılmış Kaf Dağları'nın en güzel yerinde yer alır. Ardahan sevgisiyle, doğa tutkusuyla yaşamış, Erciyes'te, çığ altında kalarak doğaya dönmüş hocam, Prof. Dr. Mecit Doğru'yu bu yazı içerisinde anmamak, onun anısına saygısızlık olurdu. Biz Sarıçam Ormanları dedikçe, "bunların niyeti belli canım, ormanı bahane ediyorlar" diyen birilerine anımsatmakta yarar var; Mecit Doğru, doğa sevgisiyle dolu bir insan olmasının yanında, kararlı, inançlı bir Türkçü, Türk tarihi aşığı, gerçek bir Türk milliyetçisi idi. Dünyada gezmedik yer, ayak basmadık zirve bırakmamış bir dağcıydı. İki sözün birinde, "dünyanın en güzel doğası, en uyumlu florası, güneybatı Kafkasya'dadır, yani bizim oradadır" derdi. Bu sözdeki gerçeklik payını anlayabilmek için dünyanın doğal güzellikte en tanınmış yörelerini görmek gerekiyor. Turizm gelirleriyle kasaları dolup taşan İsviçre'den Avusturya'ya, Arden Ormanları'ndan Bavyera'ya gittiğinizde, oraların çok daha bakımlı, düzenli, çok daha yeşil olduğuna tanık olursunuz ama, bizim yaylalarımızdaki kır çiçeği çeşitliliğini, kekik kokusunu, oksijen deposu havasını, adım başı kaynayan duru sulu pınarlarını bulamazsınız. Bir yandan göğsünüz kabarır Ardahan'lı olmakla, bir yandan yoksulluğunuza, geri kalmışlığınıza, ilgisizliğinize üzülürsünüz.

Ardahan'da, kuru pağaçayı bir hafta yiyerek karın doyurmaya çalışan, sobasız, somyasız, kira evlerinde yorganlara sarınıp okuyan öğrenciler çağını yaşadık biz! Ankara'nın, İstanbul'un kolelileriyle yarışan ateş gözlü çocuklardı Ardahanlılar! Okuyan, anlayan, özgür, yaratıcıydı Ardahan gençliği. Kara bir bulut geçti Ardahan'ın üzerinden... Tersine döndü insan. Üniversite, Anadolu Liseleri giriş sınavlarında son sıralardaki adını duydukça gözlerimiz doldu üzüntüden. Şimdi, çok zaman geçmeden, bir silkiniş, bir uyanış gerek bize...

Ardahan köylüsünü, kamyon üstünde, tren vagonunda, fındık, pamuk toplamaya, tütün kırmaya giderken görmek istemiyoruz!

Sarıçam Ormanları, aydınlık geleceğimizdir! Yalnız sevgi, yalnız paylaşma, yardımlaşma... Yaşamı, birlikte, imeceyle, kendi ellerimizle, iyiye, güzele taşıyalım.

"Yaşamak, bir ağaç gibi tek ve hür/ ve bir orman gibi kardeşçesine!"

Sevgiyle...